

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Sommer 2026
Institution	VUC Vest Esbjerg
Uddannelse	HF valgfag
Fag og niveau	Psykologi C
Lærer(e)	Alice Legarth Nutzhorn
Hold	16PS0C10F26

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 0	Videnskabsteori
Titel 1	Fra barn til voksen i det senmoderne samfund
Titel 2	Køn og kærlighed i en foranderlig verden
Titel 3	Ekstreme fællesskaber – det danske bandemiljø
Titel 4	Unge trivsel og mistrivsel i gymnasieskolen

Titel 0	Videnskabsteori
Indhold	<p>Kernestof: "Psykologiens Veje." I bog.(2018)</p> <p>Spørgeskemaundersøgelse: P5860 (2 s.)</p> <p>Interview: P5855 (2,6 s.)</p> <p>Kritiske vurderinger af undersøgelser: P5853 (3,5 s.)</p> <p>Supplerende stof: Fra celle til selfie". I-bog. (2024)</p> <p>Videnskabsteori: P242 (2,4 s.)</p>
Omfang	<p>10,5 sider (kernestof + supplerende materiale)</p> <p>7,3 % (Af den samlede undervisningstid)</p>
Faglige mål	I forløbet om videnskabsteori har der været fokus på at introducere eleverne til videnskabelige undersøgelsesmetoder med henblik på at eleven skulle kunne analysere, vurdere og forholde sig kritisk til psykologisk materiale og forskningsresultater.
Særlige fokuspunkter	Der har været særligt fokus på den kvantitative og kvalitative metode med henblik på en kritiske vurdering psykologiske undersøgelser og deres metoder.
Væsentligste arbejdsformer	Undervisningen har vekslet mellem klasseundervisning, par- og gruppearbejde, individuelt arbejde samt oplæg. Forløbet har haft fokus på både tilegnelse og anvendelse af det faglige stof gennem læsning, videomateriale, refleksionsopgaver og skriftlige besvarelser. Arbejdet er afsluttet med en opgave i en eksamenslignende form. Derudover har undervisningen styrket elevernes metodiske forståelse og kritiske tænkning gennem refleksion, teorianvendelse og løbende feedback.

Titel 1	Fra barn til voksen i det senmoderne samfund
Indhold	<p><u>Kernestof fra ”Psykologiens Veje”, Systime 2011</u></p> <p>Udviklingspsykologi, kap, 6, s.73 -75 (2 s.)</p> <p>Bowlby, kap. S. 96 –100 (5 s.)</p> <p>Omsorgssvigt, kap. 8, s. 120- 26 (7 s.)</p> <p>Ungdom og senmodernitet, kap 17, s 281-286 (6 s.)</p> <p>Hvad er identitet, kap 17, s. 288-289 (1 s.)</p> <p>Kapital og habitus, kap 17, s. 287-288 (2 s.)</p> <p>Stress, livsforandringer og arbejdsliv, kap 23 s. 399-408 (10 s.)</p> <p><u>Supplerende litteratur:</u></p> <p><u>Artikler og undersøgelser:</u></p> <p><u>Artikel:</u> ”Jeg havde en stærk fortælling med mig selv om, at som topchef kunne man da ikke blive ramt af stress”, Information, Laura Friss Vang, 9.januar 2018 (3 s.)</p> <p><u>Undersøgelse:</u> ”Ansatte med høj fleksibilitet er mindre stressede og har bedre balance i arbejdslivet” Djøf, november 2025 (1 s.)</p> <p><u>Videoklip:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Mary Ainsworth’s ”Fremmedsituationstesten” https://www.youtube.com/watch?v=QTsewNrHUU - Harlows abeforsøg: https://www.youtube.com/watch?v=OrNBEhzjg8I - Husker du 80 ´erne: Husker du 80'erne? - Den sociale arv i uddannelse: https://www.youtube.com/watch?v=m81LjsvnnvHE&t=82s - Den usynlige arv: https://www.youtube.com/watch?v=X6whem_l1eU&t=22s

	<ul style="list-style-type: none"> - Bobby Zachariae (museforsøg) https://www.youtube.com/watch?v=UmTV7yD6Cwo - Styr din stress, 2023 (CFU) <p><u>Dokumentar</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Er du mors lille dreng, DR 1 (2008) - Udpluk af ”Er du mors lille dreng”, DR 1, (2017) - Fattige danske børn – den usynlige arv, DR 1 (2012)
Omfang	<p>37 sider (kernestof + supplerende materiale)</p> <p>25,8 % (Af den samlede undervisningstid)</p>
Særlige fokuspunkter	<p>Forløbet haft fokus på at skabe en helhedsforståelse af udviklingen fra barn til voksen og på, hvordan tidlige relationer og senmoderne livsbetingelser er med til at forme individet.</p> <p>Forløbet har haft særligt fokus på omsorgssvigt, identitet, betydningen af den sociale baggrund og de udfordringer der møder individet i det senmoderne samfund, herunder højt tempo og mange valg.</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Undervisningen har vekslet mellem klasseundervisning, par- og gruppearbejde, individuelt arbejde samt oplæg. Forløbet har haft fokus på både tilegnelse og anvendelse af det faglige stof gennem læsning, videomateriale, refleksionsopgaver og skriftlige besvarelser. Arbejdet er afsluttet med en opgave i en eksamenslignende form. Derudover har undervisningen styrket elevernes metodiske forståelse og kritiske tænkning gennem refleksion, teorianvendelse og løbende feedback.</p>

Titel 2	Køn og kærlighed i en foranderlig verden
Indhold	<p><u>Kernestof fra ”Psykologiens Veje”, Systime 2011</u></p> <p>Køn og kønsforskelle, kap 2, s.25-35 (9 s.)</p> <p>To køn mange køn, kap 2. 34-36 (3 s.)</p> <p><u>Supplerende litteratur og links:</u></p> <p>”Kønnet som biologi”, Psykologien Veje, 2028 (2 sider)</p> <p>”seksuelle minoriteter”, Fra celle til selfie, 2024 (6 s.)</p> <p>”Kønsidentitet og samfund”, Fra celle til selfie, 2024 (3 s.)</p> <p>”Tilknytning”, Sommer, Dion: Dion: <i>tilknytning</i> i Lex på lex.dk. Hentet 13. februar 2026 fra https://lex.dk/tilknytning (4 s.)</p> <p>”Hvad er kærlighed” kærlighedsstile v. John Lee”. Videnskab.dk lokaliseret d. 12.01.2026. https://videnskab.dk/kultur-samfund/hvad-er-kaerlighed/ (2 s.)</p> <p><u>Artikler og undersøgelser:</u></p> <p><u>Artikel:</u> ”22 årige Silje; jeg bliver forelsket i personer, ikke i kroppe”. Femina, 16 august 2019 (2 s.)</p> <p><u>Artikel:</u> ”AI-romance blomstrer, da japansk kvinde gifter sig med sin drømmepartner”, Kim Kyung-Hoon and Satoshi Sugiyama, November, 2025 (2 s.)</p> <p><u>Artikel:</u> ”I Kina dropper flere kvinder mænd og får AI-kærester” 27.02.2026, Dr nyhederne (2 s.)</p> <p><u>Undersøgelse:</u> AI-romance blomstrer, da japansk kvinde gifter sig med sin drømmepartner”, Kim Kyung-Hoon and Satoshi Sugiyama, November, 2025, 11 p.m. GMT. (1 s.)</p> <p><u>Undersøgelse:</u> Projekt Sexus, 20219 (3 s.)</p> <p><u>Videoklip:</u></p> <p>”Tanker om ”køn” https://www.youtube.com/watch?v=8lFgXwetoA0</p>

	<p>Musik-video: https://www.youtube.com/watch?v=sH1V8VNahBw (Conchita Wurst)</p> <p>How humans are forming romantic relationships with IA chatbot: How humans are forming romantic relationships with AI chatbots - YouTube</p> <p>“What it’s like to go on a date with an AI companion in NYC”: https://edition.cnn.com/2026/02/14/us/video/artificial-intelligence-date-valentines-day-nyc-digvid</p> <p>Dokumentar</p> <p>”Min pige er en dreng”, DR, 2020</p> <p>“Virtual love - How dangerous are AI relationships? DW Documentary”: https://www.youtube.com/watch?v=xAHLK1B5ijs</p> <p>”Kunstig intelligens – Levende døde og kunstig kærlighed”, DR 1, 2023: https://www.dr.dk/drtv/se/kunstig-intelligens_-levende-doede-og-kunstig-kaerlighed_392557</p>
Omfang	<p>27 sider (kernestof + supplerende materiale)</p> <p>18,8 % (Af den samlede undervisningstid)</p>
Særlige fokuspunkter	<p>Forløbet har haft fokus på at undersøge forandringer i synet på køn og menneskelige kærlighedsrelationer i det senmoderne samfund.</p> <p>Der har været fokus på at forstå forandringerne fra det traditionelle kønsstereotyper til en mere mangfoldig kønsopfattelse, herunder de udfordringer som LGBTQIA+ miljøet står overfor. Herudover har der været fokus på at forstå de psykologiske årsagsforklaringer der kan ligge bag, at et hurtigt voksende antal mennesker skaber kærligheds-lignende relationer til IA Chatbots.</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Undervisningen har vekslet mellem klasseundervisning, par- og gruppearbejde, individuelt arbejde samt oplæg. Forløbet har haft fokus på både tilegnelse og anvendelse af det faglige stof gennem læsning, videomateriale, refleksionsopgaver og skriftlige besvarelser. Arbejdet er afsluttet med en opgave i en eksamenslignende form. Derudover har undervisningen styrket elevernes metodiske forståelse og kritiske tænkning gennem refleksion, teorianvendelse og løbende feedback.</p>

Titel 3	Ekstreme fællesskaber – det danske bandemiljø
Indhold	<p><u>Kernestof fra ”Psykologiens Veje”, Systime 2011</u></p> <p>Socialpsykologi: kap. 21, s 347-353 (7 s.)</p> <p>Personlighedspsykologi: kap 3, s. 37-38 (2 s.)</p> <p>Gruppepåvirkning, konformitet og social kontrol: kap 21, s. 354-360 (7 s.)</p> <p>Kollektivism og individualisme: kap 22, s. 390 – 392 (3.s)</p> <p>Motivationsprocesser: kap 13, s. 213 – 216 (3 s.)</p> <p>Primær og sekundær socialisering, kap 10, s. 151-153 (3 s.)</p> <p><u>Supplerende litteratur og links:</u></p> <p>Ondskab: Psykologiens Veje, systime, I-bog p: P5617 (2,6 s.)</p> <p>Det onde som frihed: Psykologiens Veje, systime, I-bog p: P5627 (6,8 s.)</p> <p>Moralsk frakobling: Psykologiens Veje, systime, I-bog p: P5628 (3,5 s.)</p> <p><u>Artikler og undersøgelser:</u></p> <p><u>Artikel:</u> ”Perkerne mod white trash - når underklassen slås”. 15.5.2007, Politiken, Oilaf Hergel (2 s.)</p> <p><u>Undersøgelse:</u> ”Utilpassede uge”. Videnskab.dk, Information, 2014, Ulrikke Moustgaard. lokaliseret d. 02-03-2018 (1 s.)</p> <p><u>Videoklip:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Massehypnose - se denne video om Heysel Stadion: https://www.youtube.com/watch?v=3AD9XBdV7c4- Fordomme - se den video: https://www.youtube.com/watch?v=RxPZh4AnWYk- Sherifs experiment; se Robbers Cave https://www.youtube.com/watch?v=8PRuxMprSDQ- Blekingebanden: https://www.youtube.com/watch?v=4MHTLrmlPos

	<ul style="list-style-type: none"> - Milgrams forsøg: https://www.youtube.com/watch?v=Xxq4QtK3j0Y&t=130s - Stanford Prison Eksperiment: The Stanford Prison Experiment Was One of the Most Disturbing Studies Ever - YouTube <p>Dokumentar</p> <p>Dokumentaren: ” Exit bandeliv – et farligt fællesskab” del 1. CFU</p> <p>Dokumentaren: Exit bandeliv – et farligt fællesskab” del 2. CFU</p>
Omfang	<p>Kerne stof + supplerende litteratur: 40.9 sider</p> <p>28,5 % (Af den samlede undervisningstid)</p>
Særlige fokuspunkter	<p>Forløbet har fokus på ekstreme fællesskaber og undersøger hvordan bl.a. personlighedstype, socialpsykologiske gruppeprocesser og socialisering har betydning for søgning mod et bandemiljø præget af eskalerende vold og moralsk frakobling. Endvidere er der fokus på, hvilken rolle fx motivation spiller for at træde ud af bandemiljøet.</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Undervisningen har vekslet mellem klasseundervisning, par- og gruppearbejde, individuelt arbejde samt oplæg. Forløbet har haft fokus på både tilegnelse og anvendelse af det faglige stof gennem læsning, videomateriale, refleksionsopgaver og skriftlige besvarelser. Arbejdet er afsluttet med en opgave i en eksamenslignende form. Derudover har undervisningen styrket elevernes metodiske forståelse og kritiske tænkning gennem refleksion, teorianvendelse og løbende feedback.</p>

Titel 4	Unge trivsel og mistrivsel i gymnasieskolen
Indhold	<p><u>Kernestof fra ”Psykologiens Veje”, Systime 2011</u></p> <p>Freuds personlighedsmodel: kap 3, s 53-54 (2 s.)</p> <p>Hukommelse: kap 11, s 53 – 173 (6 s.)</p> <p>Den emotionelle hjerne: Kap 12, s. 230-232 (3 s.)</p> <p>Tavs og sproglig viden: kap 13, s 199-201 (3 s.)</p> <p>Vidensformer: kap. 13, s. 204-206 (3 s.)</p> <p><u>Supplerende litteratur</u></p> <p>Social indlæringsteori: Psykologiens Veje, i-bog, 2024, P5157 (2,6 s.)</p> <p>Vestens hurtige puls, Psykologiens Veje, 2024, I-bog, P4850 (1,4 s.)</p> <p>Ung i konkurrencestaten, Psykologiens Veje, 2024, i-bog, P5414 (1,3 s.)</p> <p>Selvrealisering, ansvarspress og mistrivsel, Psykologiens Veje, 2024, i-bog. P5413 (0,5 s.)</p> <p><u>Artikler og undersøgelser:</u></p> <p><u>Artikel:</u> ” Når børn mistrives, skal vi presse os på med vores nærvær” Ulla Dyrlov, Bupl, 4 sep.2024 (3 s.)</p> <p><u>Artikel:</u> ”Præstationsræset for selv små børn til at bukke under”, Ulla Dyrlov, Bupl. 27 juni 2023 (2 s.)</p> <p><u>Artikel:</u> ” Jeg skal score 12, have en kæreste, gå i fitness, have et job og drikke mig fuld hver weekend” Dagbladet Ringkøbing -Skjern, Anette Lund Andersen, 11 jul. 2023 (2 s.)</p> <p><u>Undersøgelse:</u> ” Unge, der mistrives, er langt mere udsatte for en række alvorlige problemer i de efterfølgende år” SDU, Janne Tolstrup, september 2025 (1 s.)</p> <p><u>Dokumentar</u></p> <p>Presset ungdom, del 1, TV2, 2023, CFU</p> <p>Presset ungdom, del 2, TV2, 2023, CFU</p>

Omfang	<p>Kerne stof + supplerende litteratur: 28 sider</p> <p>19,5 % (Af den samlede undervisningstid)</p>
Særlige fokuspunkter	<p>Forløbet fokuserer på unges trivsel i gymnasieskolen med udgangspunkt i psykologiske processer og samfundsmæssige vilkår. Der arbejdes bl.a. med, hvordan hukommelse og motivation påvirkes af præstationspres og sociale sammenligninger i det senmoderne samfund.</p> <p>Forløbet sætter fokus på, hvordan unges psykiske trivsel formes i spændingsfeltet mellem individuelle ambitioner, sociale relationer og samfundets krav.</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Undervisningen har vekslet mellem klasseundervisning, par- og gruppearbejde, individuelt arbejde samt oplæg. Forløbet har haft fokus på både tilegnelse og anvendelse af det faglige stof gennem læsning, videomateriale, refleksionsopgaver og skriftlige besvarelser. Arbejdet er afsluttet med en opgave i en eksamenslignende form. Derudover har undervisningen styrket elevernes metodiske forståelse og kritiske tænkning gennem refleksion, teorianvendelse og løbende feedback.</p>